

Voeding & gezondheid: uitdagingen voor de sector

Petra Verhoef, directeur Voedingscentrum

AgriFoodTop, 18 juni 2025

Belangenverklaring

- Het Voedingscentrum wordt voor 100% gefinancierd door de ministeries van Volksgezondheid, Welzijn & Sport en Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid & Natuur.
- Werk en koers van het Voedingscentrum zijn in lijn met de beleidsdoelen van de ministeries.
- Ik heb geen aandelen of andere belangen in voedingsmiddelenbedrijven.
- Lid van:
 - Klankbordgroep onderzoekslijn 'Gezonde voeding en gezond leven' - HAS Green Academy.
 - Klankbordgroep Kennis- & Innovatieagenda (KIA) 'Landbouw-Water-Voedsel' van het Topconsortium voor Kennis en Innovatie (TKI) Agri & Food.
 - Healthy Diet Healthy Life, Nederlandse stuurgroep.
 - Wageningen ambassadors

Missie van het Voedingscentrum

Het Voedingscentrum bevordert eetpatronen die leiden tot een **gezondere bevolking** en beter passen bij de **draagkracht van de aarde**

Strategisch sterk: Gezonde voeding!

- Strategisch belang voor de samenleving
- Wat is gezonde voeding?
- Welke uitdagingen liggen daar?
- Wat is de rol van kennis & innovatie?

Gezonde voeding is
van grote strategische
waarde voor de hele
samenleving

eerlijk over eten

Voedingscentrum

Impact van gezonde voeding op de samenleving

Arbeidsproductiviteit

Werknemers met een **ongezond voedingspatroon** hebben meer kans op **productiviteitsverlies** dan werknemers die regelmatig volkoren brood, fruit en groenten eten.

Aantallen chronische ziekten

Als we **bewerkt vlees** laten staan, voorkomen we nieuwe gevallen van **diabetes type 2 en coronaire hartziekten**.

Eet iedereen dagelijks twee stuks **fruit**, dan daalt het aantal **beroertes** in ons land.

Gezonde generaties

Afname in **BMI** en **buikomtrek**;
Toegenomen **voedselvaardigheid**
en **kansengelijkheid**

Gezondere planeet

En dat heeft
gezondheidsvoordelen voor
huidige en toekomstige generaties

Economische bloei

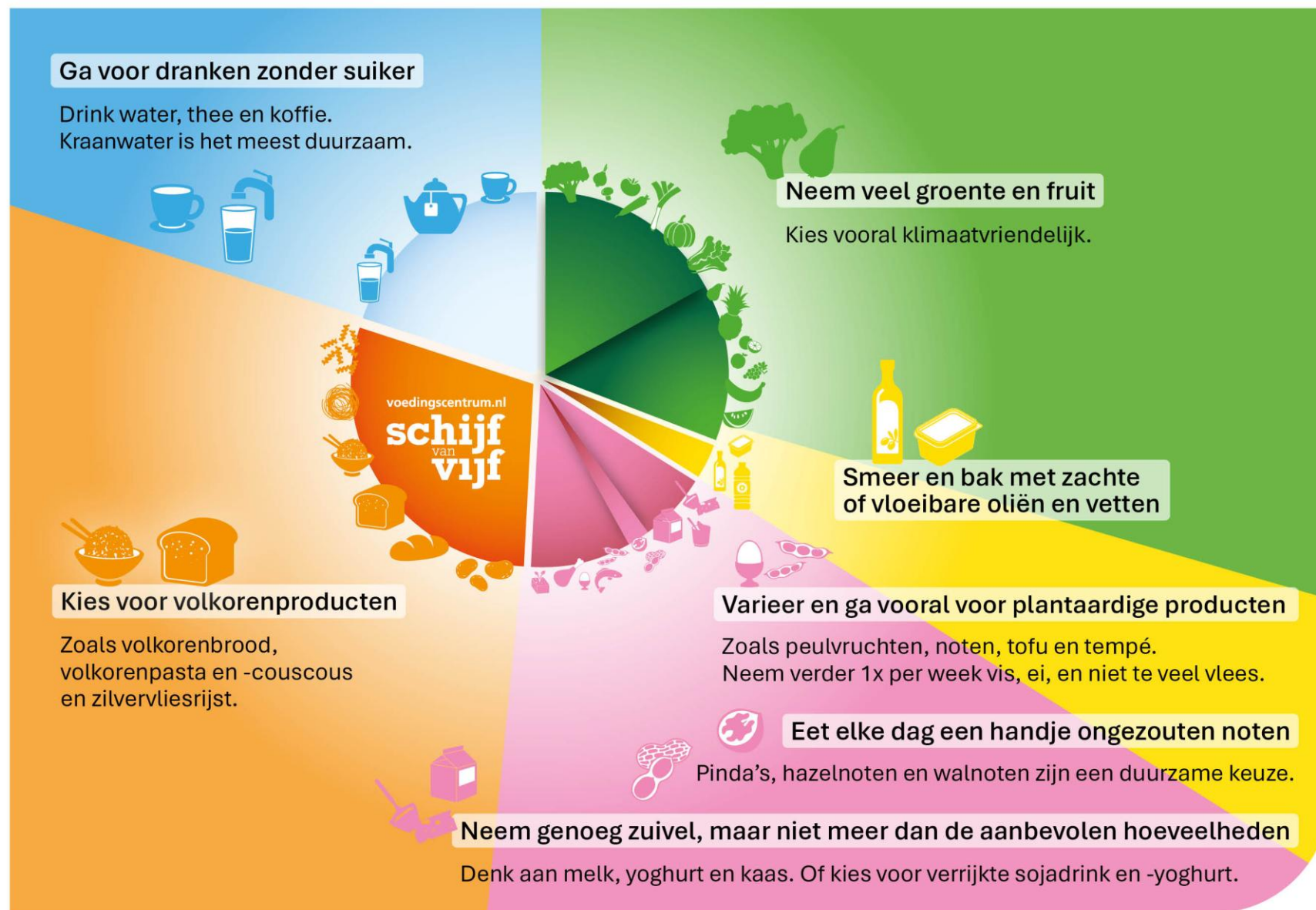
Stijging in **gezondheid** leidt tot hoger **BBP per capita**

Wat zijn gezonde voedingsspatronen?

Gezond eten en drinken doe je met de Schijf van Vijf

Eet elke dag de aanbevolen hoeveelheden uit elk vak van de Schijf van Vijf, en varieer ook binnen de verschillende vakken.

Voedingscentrum.nl/SchijfVanVijf

En passend bij jouw voorkeuren, cultuur en situatie

De Schijf van Vijf voor jou

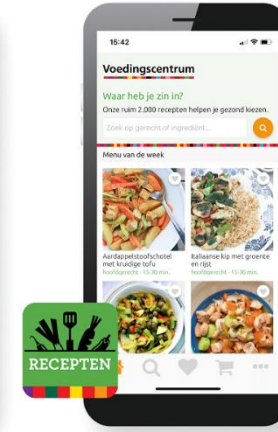
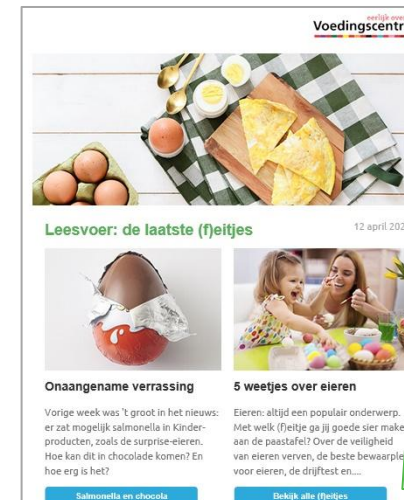

Geslacht ☐ Vrouw ☐ Man

Leeftijd jr

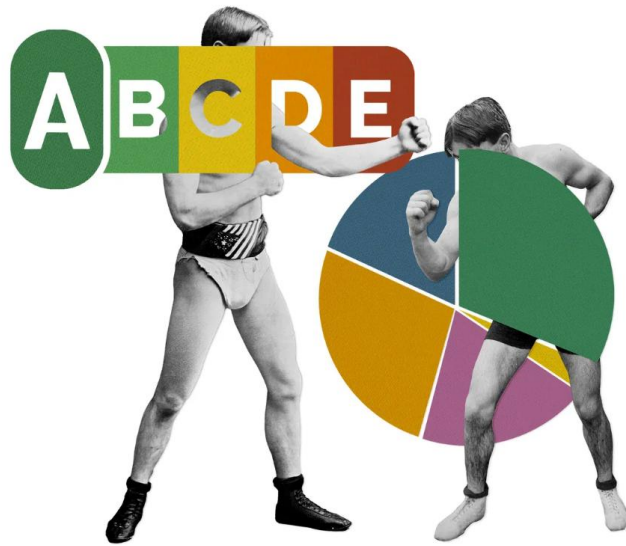
Bereken

meer dan
driekwart van de
zwangeren
gebruikt de app!

Levensmiddelen databank

Hoe zit het dan met NutriScore & ‘fabrieksvoedsel’?

Illustratie bij artikel Martine Kamsma,
NRC, 13 januari 2023

Download from
Dreamstime.com
This is a watermark image for preview purposes only.

#5108012
© Dreamstime.com | Dreamstime.com

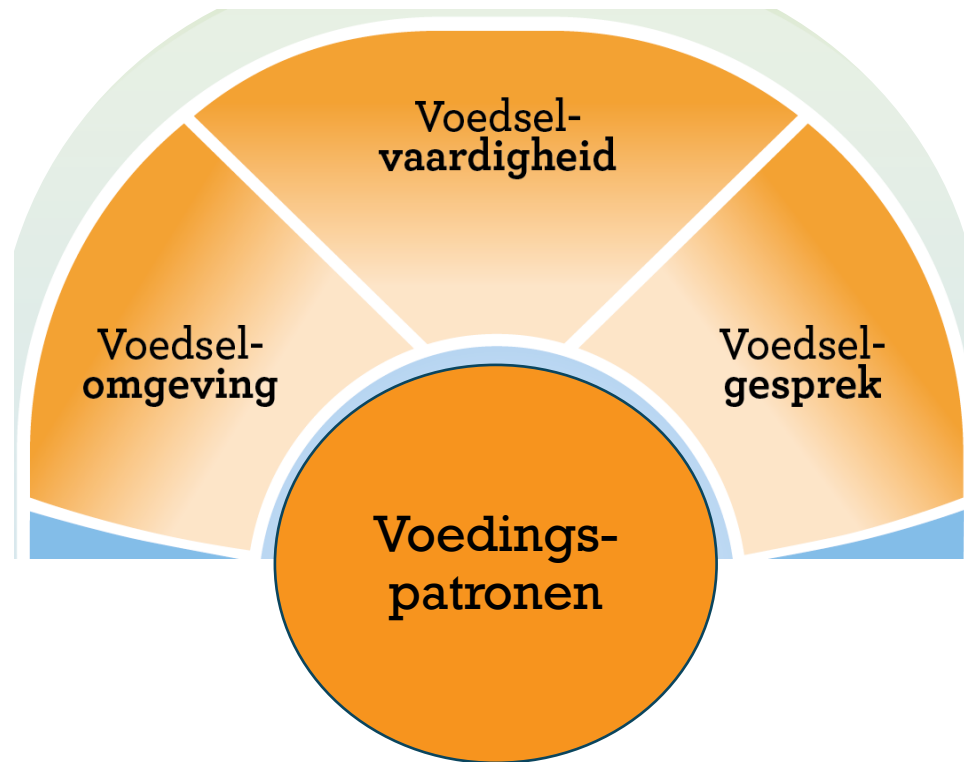
Wat bepaalt voedingspatronen?

eerlijk over eten

Voedingscentrum

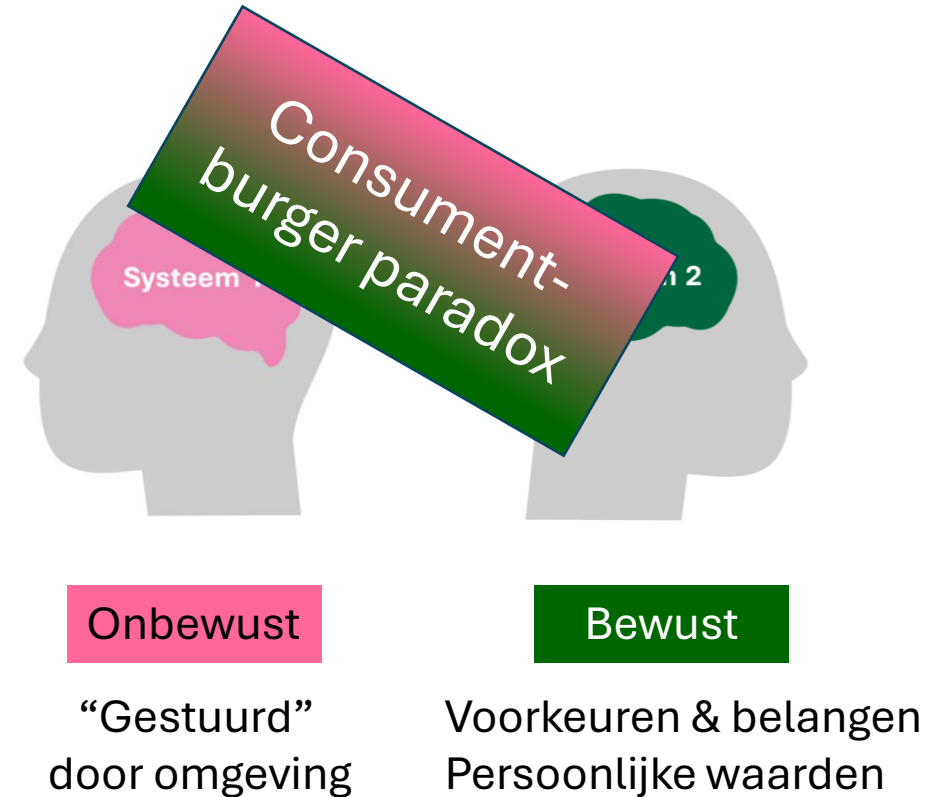
Voedingspatronen: samenleving & individu

Sociaal-cultureel bepaald

&

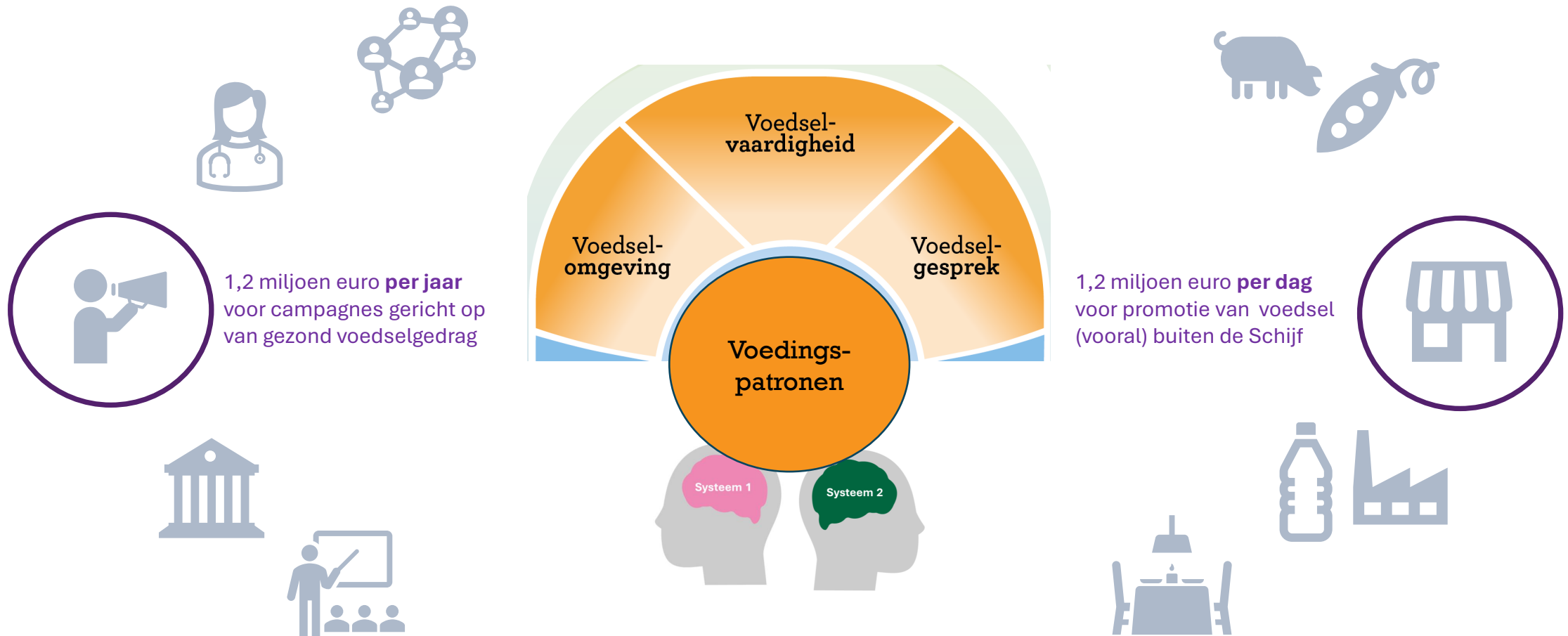
Individuele keuzes

Allerlei spelers beïnvloeden voedingspatronen

HEIN
KONT

FD, 16/12/24.

1. Voedselomgeving is overvloedig

Groei supermarkten

- In 1961 zijn er 50 supermarkten, in 1967 zijn het er 700.
- Steeds goedkoper en meer gemak.
- Verstrengeling met grote voedingsmiddelenindustrie.
- Veel producten en promotie buiten de Schijf van Vijf.

Voedselaanbod onderweg

- In 10 jaar tijd is het aanbod aan ongezond voedsel in het straatbeeld in Nederland met 30% toegenomen.*
- Portiegroottes toegenomen.

Middel, C.N.H., Schuitmaker-Warnaar, T.J., Mackenbach, J.D. *et al.* Wie, wat en hoe?
De weg naar een gezondere supermarktomgeving. *TSG* **101**, 167–177 (2023)

*Pointer, met Locatus data 2011-2021.

2. Voedselvaardigheid in gedrang

(Onz)influencers

De Telegraaf

TikTok in de ban van chiazaad: maar laat het je opgeblazen buik ook écht verdwijnen?

Door ANOUK DE GROOT
10 sep. 2024 in **IN HET NIEUWS**

Denise (37) ligt in coma op een Mexicaanse IC nadat haar slokdarm scheurt tijdens een yoga-retraite met detox

85 procent van de artsen krijgt te maken met patiënten die beïnvloed zijn door desinformatie

NIEUWS

'Artsen hebben last van desinformatie in de spreekkamer'

Medische desinformatie Dat blijkt uit onderzoek van de NOS en artsenfederatie KNMG. Het meeste nepnieuws gaat over vaccinaties, vitamines, anticonceptie en allergieën.

Karlijn Saris • 20 mei 2024 om 11:25 • Leestijd 1 minuut

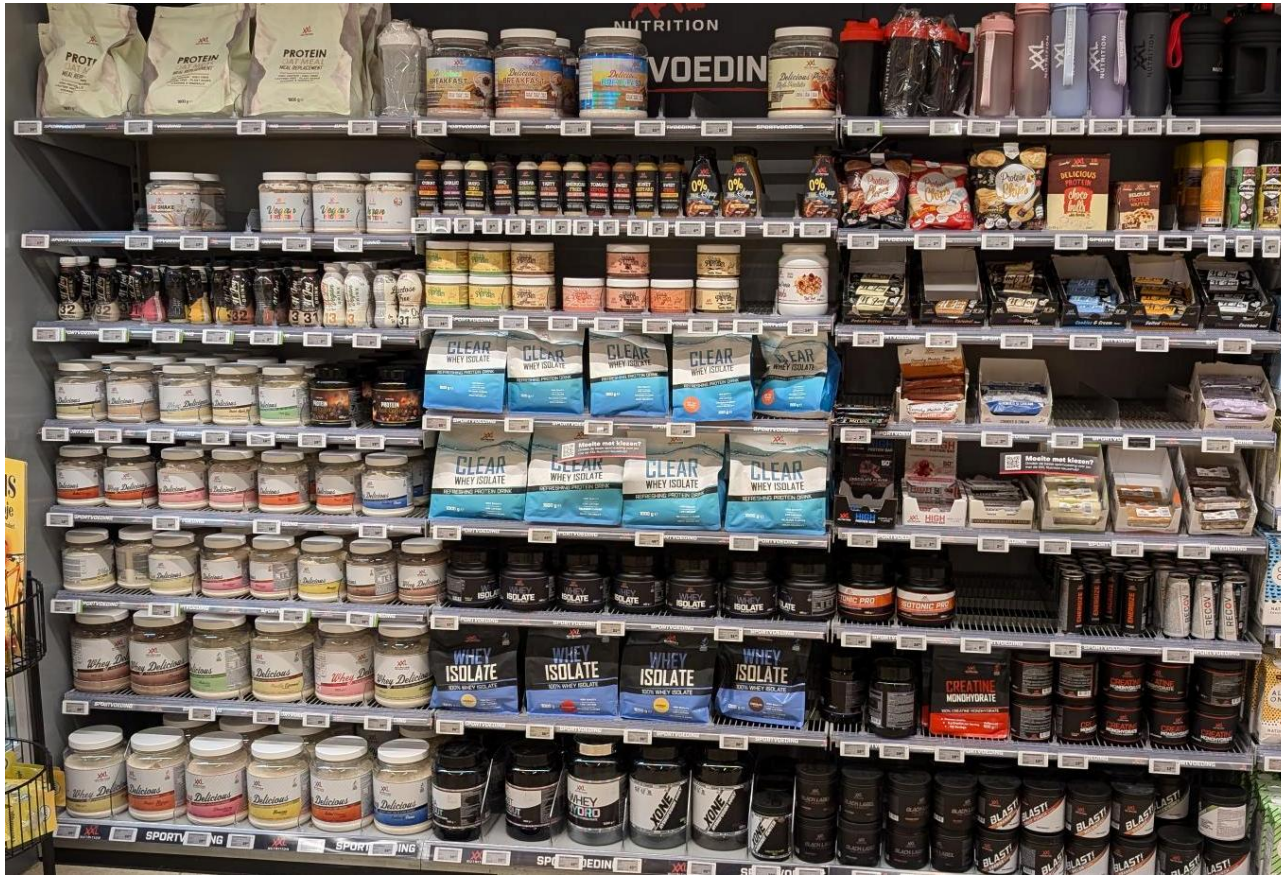

imagebroker.com

Populair bij jongeren, 2 miljard views op TikTok, maar niet zonder gevaar: het "carnivore diet"

VROUWEN KUNNEN DOOR 8 MINUTEN OP TIKTOK AL GROTER RISICO LOPEN OP EETSTOORNIS

Voedselindustrie lift mee op hypes: eiwitrijk!

3. Roerig voedselgesprek

Overheid durft burger niet te vragen minder vlees te eten: 'Politiek gevoelig'

Expres meer vlees eten

Oproep tot minder vlees eten roept hevige weerstand op: 'Voelt als moreel oordeel'

Door RTL Nieuws · 15 december 2023 · Aangepast: 15 december 2023

RTL Nieuws

"Door jullie gezeik ga ik juist steeds meer vlees eten, zeker 500 gram per dag", schrijft Arjan in een reactie op Facebook. Hij is een van de vele personen die geïrriteerd reageert op een bericht van RTL Nieuws over een arts die pleit voor het stoppen met vlees eten. Wij vroegen hoogleraar sociale psychologie Roos Vonk waarom juist de discussie over het eten van vlees zoveel weerstand oproept.

Interview Kaasliehebbers

Hoezo minder kaas eten? Deze Nederlanders zijn helemaal klaar met klimaatbetutteling

Overgrote meerderheid is tegen frisdranktaks op suikervrije dranken: 'onbegrijpelijk'

Minimumleeftijd voor hamburger

Leeftijdsgrens voor fastfood? 'We hebben betutteling keihard nodig'

'Vlees eten is cultuur'

Waarom consumenten boos zijn over vlees/vega-proef van Lidl.

Dominique Vrouwenvelder · 01-07-2023

Chagrijn in Almere over plan voor frituurverbod bij scholen en ziekenhuis: 'Je laat je toch niet verjagen?!'

Worden we gedwongen om meelwormburgers en krekels te eten?

Samen aan de slag voor collectief belang

Wat betekent dat
voor (beleid op)
kennis & innovatie
voor gezonde
voeding?

Kennis & innovatie gericht op maatschappelijk impact

- Maatschappelijke impact = gezonde samenleving = collectief, strategisch belang
- Verbind de gezondheid van mensen en onze planeet, met blik op de toekomst
- Versterk onderzoek naar voedselsysteemverandering & benut inzichten via netwerken
- Minder focus op individuele maakbaarheid van gezondheid, meer op collectief
- Innoveer dus ook voor betere voedselvaardigheid, voedselomgeving en het voedselgesprek
- Benut technologische én sociale innovatie

Optimaliseren van
voedselsysteem vanuit
economische (bedrijfs)belangen

Transformeren naar een
voedselsysteem dat de gezonde
samenleving valoriseert

Hoe ziet dat er dan uit?

Met innovatie aanhaken bij
voedselhypes

Innovatie voor
betere producten

Innoveren met reststromen van
bijv. productie suiker en zuivel

Innovatie vanuit nieuwe
(plantaardige) grondstoffen

Innovatie gericht op individuele
(metabole) maakbaarheid van
gezondheid

(Sociale) innovatie voor betere
voedselomgeving & -vaardigheid

Dank voor jullie
aandacht!

www.voedingscentrum.nl

